

Na Elder Lynn G. Robbins
No te peresideniraa o te Hitu Ahuru

Te fariu ti'a ra oe i hea ?

*Te ohipa tamataraa ia au mai te taata na mua i te Atua,
o te faatahuriraa ia i na ture rahi, te matamua e te piti.*

« **T**e fariu ti'a ra oe i hea ? », ua maere e ua tapitapi roa to'u mana'o i teie uiraa a te peresideni Boyd K. Packer a tere ai maua no ta'u tonoraa matamua ei Hitu Ahuru. No te taa ore no te aha teie uiraa, ua painu roa vau. Ua parau faahou a'era oia, « Eita te hoê Hitu Ahuru e ti'a no te taata i mua i te peropagenta, e ti'a râ oia no te peropagenta i mua i te taata. Eihia roa e haamo'e i hea oe e fariu ti'a'tu ! » Ua riro te reira ei haapiiraa mana rahi.

Te ohipa tamataraa ia au mai te taata na mua i te Atua, o te faatahuriraa ia i na ture rahi, te matamua e te piti (hi'o Mataio 22:37-39). E haamo'eraa te reira ia tatou i hea e fariu ti'a'tu. Teie râ, ua hape a'enei tatou paatoa no te mata'u i te taata. I roto i te Isaia te faaara ra te Fatu ia tatou, « Eihia outou e mata'u i te faaino i te taata nei » (Isaia 51:7 ; hi'o atoa 2 Nephi 8:7). I roto i te orama a Lehi, ua puta mai teie mata'u no te tâhitohitoraa no ô mai i tera fare rahi e te aano, e ua mo'e roa'tura i te feia e rave rahi i hea e fariu ti'a'tu e ua faaru'e a'era i te tumu raaau ma te « haamâ » (hi'o 1 Nephi 8:25-28).

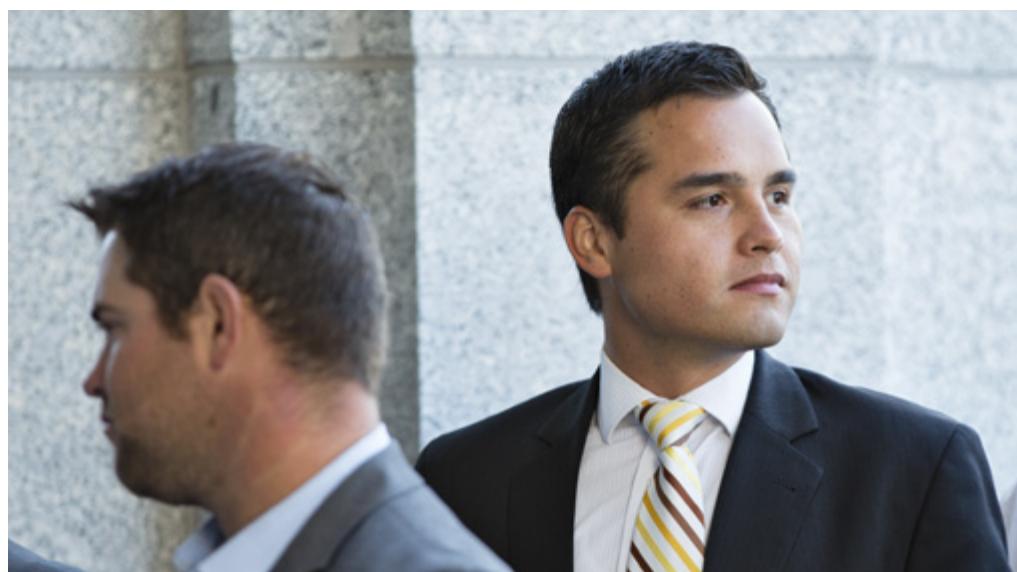
Te tamata nei teie umeraa a te hoa ia taui i te huru o te taata, e tae noa'tu ta'na mau peu, na roto i te faatupuraa

i te hirahira (culpabilité) i te inoinoraa mai te tahitohitoraa. Te imi nei tatou ia ora ma te faatura noa i te feia e faatoro nei i te rima i ni'a ia tatou, are'a ia faahema to tatou mata'u i te taata ia turu i te hara, e « fifi » ia te reira ia au i te Maseli (hi'o Maseli 29:25). E nehenehe teie fifi ia faariro-roa-hia ei 'aainu no te paru i to tatou pae aroha ia faati'a e aore râ ia patru roa i te hoê mea ta te Atua i faahapa. No te taata faaroo tapete-pete, e nehenehe te reira ia riro ei ofa'i

turoriraa. Ei hi'oraa, te amo nei te tahitohitoraa mai te faa'ite i te huru haapa'o ore rahi o te hoê hoa misionare i to ratou peresideni misioni no te mea aita ratou i hinaaro ia inoino mai teie hoa misionare haapa'o ore. E rave te taata te mau faaotiraa paari na roto i te haamana'oraa i te anairaa ti'a o na ture rahi matamua, te matamua e te piti (hi'o Mataio 22:37-39). I te taime e haro'a-ro'a teie nau misionare papû ore e, i mua i te Atua ratou i te ti'a'tu eihia râ i mua i to ratou hoa, e rahi mai ia to ratou itoito no te *huri i te avei'a*.

I to'na matahiti apî ra 22, ua mo'e atoa ia Iosepha Semita i hea e fariu ti'a'tu a ani onoono ai oia i mua i te Fatu ia faati'a ia Martin Harris ra ia rave i na api 116 tei papa'ihia. Ua hinaaro paha Iosepha ia faa'ite atu i to'na mauruuru ia Martin no to'na patururaa mai. Ua ite tatou e, i hinaaro noa na Iosepha ia rahi atu â te mau taata ite mata roa i teie ohipa no te ti'a i piha'i iho ia'na i mua i te mau parau hape e te mau haavareraa teimaha tei haapararehia no ni'a ia'na.

Noa'tu e aha te mana'o o Iosepha, e noa'tu e nehenehe te reira ia hi'ohia ei mea tano, aita te Fatu i farii i te reira e ua faahapa ti'a Oia ia'na : « E inaha, eaha ra oe i te haapa'o ore pinepine noa... e ua haapa'o noa ho'i i te mau mâtôraa a te taata nei. No te mea, inaha ra, e ere i te mea ti'a ia

rahi a'e to oe *ri'ari'a* i te taata nei i to mata'u i te Atua » (PH&PF 3:6–7 ; reta tei faahuru-ê-hia). Na teie ohipa teimaha i faahaamana'o ia Iosepha e a muri noa'tu, i hea e fariu ti'a'tu.

I te taime e imi te hoê taata ia *ora to'na hoho'a* i mua i te taata, e hitima'ue oia e *mo'e to'na hoho'a* i mua i te Atua. Ia mana'o tatou e, e au mai te Atua i te hoê taata o te turu nei i te haapa'o ore a te taata, e ere roa'tu te reira i te faaea-noa-raa i ropu, o te aau piti râ, e te *hoho'a piti* e te tamataraa ia « faaroo i te fatu toopiti » (Mataio 6:24 ; 3 Nephi 13:24).

E parau mau, titauhia te itoito no te faaruru i te mau ati tera râ, te tapa'o mau no te itoito, o te upotiaaraa ia i te mata'u i te taata. Ei hi'oraa, ua tauturu te mau pure a Daniela ia'na ia ti'a'tu i mua i te mau liona, te mea râ i faariro ia'na ei taata aau liona, o te pato'ira ia i te arii Dariu (hi'o Daniela 6). Ua riro teie huru itoito ei horo'a na te Varua i te *taata mata'u i te Atua* e o tei pure. Ua horo'a atoa te mau pure a te ariivahine Esetera i te itoito i no te haereraa i mua i ta'na tane, te arii Ahasueru, ua ite ho'i oia i te utu'a pohe e nehenehe e topa i ni'a ia'na (hi'o Esetera 4:8–16).

E ere te itoito i te hoê noa viretu tumu, mai ta C. S. Lewis i parau : « Te itoito... o te hi'opo'araa ia i te mau viretu atoa i te taime tamataraa... I aroha noa na Pilato e tae roa i te taime ua riro te reira ei ohipa atâtâ ».¹ Ua oto te arii Heroda i te aniraahia ia tapuhia te upoo o Ioane Bapetizo, ua hinaaro râ oia ia au mai « te mau manihini ra na'na » (Mataio 14:9). Ua ineine roa te arii Noa i te tuu ia Abinadi, are'a no te umeraa o to'na mau hoa, te mau tahu'a iino, ua feaa a'era oia (hi'o Mosia 17:11–12). Aita te arii Saula i haapa'o i te parau a te Fatu e ua tape'a mai i te tao'a o te tama'i no to'na « mata'u i te mau taata ra, e ua faaroo i ta ratou parau » (1 Samuela 15:24). No te tamârû i te orurehau a te nunaa Israela i raro i te mou'a Sinai, ua tarai Aarona i te hoê kafa auro, e ua mo'e ia'na i hea e fariu ti'a'tu. (hi'o Exodo 32). E rave rahi feia haavâ i roto i te Faufaa Apî tei « faaroo... [i te Fatu], no te mata'u râ i te mau

Pharisea ra i ore i mau faa'ite hua ai, o te hurihia ratou i rapae i te sunago ra. E mea maitai ho'i ia ratou ta te taata haamaitai i ta te Atua ra haamaitai » (Ioane 12:42–43). Ua î roa te mau papa'iraa mo'a i te mau hi'oraa mai teie te huru.

I teie nei, e faaroo mai i te tahia mau hi'oraa faaûru :

- A tahia, Moromona : « Inaha, te parau atu nei au ma te mata'u ore, i roaa ho'i ia'u te mana no ô mai i te Atua ra ; aore ho'i o'u e mata'u i ta te taata e rave mai ia'u nei ; na te aroha rahi ho'i e iriti ê atu i te mata'u » (Moroni 8:16 ; reta tei faahuru-ê-hia).
- Nephi : « E teie nei, e ore au e papa'i i te mau mea ia haamauruuru i to te ao nei ; te mau mea râ e haamauruuru i te Atua e te mau taata ho'i e ore e haapa'o i te mau peu o te tino nei » (1 Nephi 6:5).
- Te tapena Moroni : « Inaha, o Moroni ia vau, to outou raatira rahi. Aore au i imi ia rave i te mana no'u iho, ia faaore râ i te reira. Aore au i titau i te tura o teie nei ao, i te hanahana râ o to'u Atua, e te ti'amâ, e te maitai ho'i o to'u ra hau » (Alama 60:36).

E itoito rahi ho'i to Moroni i te haamana'oraa i hea e fariu ti'a'tu e ua parauhia no'na, « Ahiri te taata atoa i ora na, e te ora nei, e e ora a muri atu mai ia Moroni ra te huru, inaha, ua aueue ê na te mana o hade e a muri noa'tu, e e ore ho'i to te

diabolo e mana i ni'a i te aau o te tamarii a te taata nei » (Alama 48:17).

Ua topa noa te mau perophta na roto i te mau tau i raro a'e i te tahitohitoraa. No te aha ? Ia au i te mau papa'iraa mo'a, no te mea « te mana'o ra te feia hara e, e mea faahapa ia te parau mau, no te mea na te reira e haaputapû ia ratou i to ratou aau » (1 Nephi 16:2), e aore râ mai ta te peresideni Harold B. Lee i parau, « E apaapa te manu i tote ! »² Ta ratou tahitohitoraa, ia hi'o-maitai-hia, o te mana'o hara ia e tamata nei i te faahau i to ratou iho mana'o, mai ia Korihora te huru, tei parau i te hopea, « i ite atoa na vau e, te vai ra te Atua » (Alama 30:52). Ua papû roa ho'i Korihora i roto i ta'na mau parau haavare e ua ti'aturi roa oia i ta'na iho haavareraa (hi'o Alama 30:53).

E faahapa noa te taata tahitohito i te mau perophta no te oreraa e ora i te 21raa o te tenetere e aore râ no te riro-raa ei taata paieti hape. E tamata ratou i te faaitoito e aore râ i te tura'i roa i te Ekalesia ia faatopa i te mau faature-raa a te Atua i te faito o ta ratou peu tano ore, o ta Elder Neal A. Maxwell i parau, « o te arata'i i te haapopouraa ia'na iho, eiaha râ i te haamaitairaa ia'na iho e i te tatarahaparaa ».³ Ua riro te faatoparaa i te mau faatureraa a te Fatu i te faito o te peu tano ore a te hoê sotaiete ei taivaraa. E rave rahi ekalesia i rotoru i te mau ati Nephi, e piti tenetere i muri iho i te haereraa mai te Faaora ia ratou ra, tei « faahahaa » i te haapiiraa tumu, ia tipeehia te faahitira a Elder Holland.⁴

A faaroo ai outou i teie mau irava i roto i te 4 Nephi, a hi'o na i te tu'ati-raa i to tatou nei anotau : « E ia ma'iri na matahiti e piti hanere e hoê ahuru aore e rave rahi te mau ekalesia tei te fenua ; e, e rave rahi te mau ekalesia tei mana'o e ua itea te Mesia ia ratou, ua faaru'e râ ratou i te mau parau rarahi a ta'na evanelia ra, e te farii ra ratou i te mau huru parau ino atoa, e te horo'a ra ratou i te mea mo'a i te feia au ore, o tei tapeahia i te parau faaue ra » (4 Nephi 1:27).

E « Déjà vu » te reira i teie mau mahana hopea nei ! Te vai nei te tahi mau melo aita e ite ra te topa ra ratou

i roto i taua fifi nei e te tura'i nei ratou ia fariihia te peu tumu e te hiro'a « o to ratou ra mau metua » (PH&PF 93:39) o te tu'ati ore nei i te peu tumu o te evanelia. E te vai atoa ra te tahui, ua haavare e ua faahape ia ratou iho, e ua taparu e ua ani i te mau episekopo ia faatopa i te faatureraa no te parau faati'a o te hiero, te faati'araa no te haapiiraa e aore râ no te haereraa i te misioni. E ere i te mea ohie ia riro ei episekopo i raro a'e i teie huru umeraa. Atira noa'tu, mai ta te Faaora i tamâ i te hiero no te paruru i to'na mo'araa (hi'o Ioane 2:15-16), ua piihia te mau episekopo i teie mahana ia paruru itoito i te faatureraa no te hiero. Ua parau te Faaora, « E faa'ite atu vau ia'u iho i ta'u mau taata na roto i te aroha... mai te mea e haapa'o ta'u mau taata i ta'u mau faaueraa, e ia ore ho'i ia haaviivii i teie fare mo'a nei » (PH&PF 110:7-8).

Ua fariu ti'a noa te Faaora, to tatou Hi'oraa rahi, i ni'a i To'na Metua. Ua here e ua tavini Oia i To'na taata tupu ma te parau e, « Aita vau i hinaaro i ta te taata haamaitai » (Ioane 5:41). Ua hinaaro Oia i te mau taata Ta'na i haapii ia pee mai la'na, aita râ Oia i titau i ta ratou arueraa. A rave ai Oia i te hoê ohipa aroha, mai te faaoraraa i te ma'i, e faatae Oia i teie horo'a ma te aniraa « eiaha roa oe e faa'ite i te

taata » (Mataio 8:4 ; Mareko 7:36 ; Luka 5:14 ; 8:56). Te hoê tumu, no te aperaa ia i te roo tei pee noa Ia'na noa'tu Ta'na tautooraa ia ape i te reira (hi'o Mataio 4:24). Ua faahapa Oia i te mau Pharisea no to ratou raveraa i te ohipa maitai ia ite-noa-hia ratou e te taata (hi'o Mataio 6:5).

Ua riro te Faaora, te taata maitai roa a'e tei ora a'enei, ei taata mata'u ore roa. I roto i To'na oraraa, ua faaruru Oia e rave rahi taata faahapa aita râ ho'i i fati i raro a'e i te tahitohitoraa no ratou. O Oia ana'e te taata tei ore roa'tu haamo'e i hea e fariu ti'a'tu : « *Aore ho'i au i faaea* i te rave i te mea e mauruuru ai [te Metua] » (Ioane 8:29 ; reta tei faahuru-ê-hia) e « *Aita ho'i au i imi i to'u iho hinaaro, o te hinaaro râ o te Metua o tei tono mai ia'u nei ra* » (Ioane 5:30).

Mai te 3 Nephi 11 e tae atu i te 3 Nephi 28, ua faa'ohipa te Faaora i te parau *Metua* e 150 a'e taime, ei haapapûraa i mua i te mau ati Nephi e, te ti'a ra Oia no To'na Metua. E mai te pene 14 i te 17 no Ioane, te faahiti nei te Faaora i te parau o te Metua e 50 a'e taime. I roto i te mau mea atoa, ua riro Oia ei pîpî maitai roa na To'na Metua. Ua maitai roa ho'i Oia ei ti'a no To'na Metua, e ua riro atura te iteraa i te Faaora ei iteraa i te Metua. Tei hi'o i te Tamaiti ua hi'o ia i te Metua (hi'o

Ioane 14:9). Tei faaroo i te Tamaiti ua faaroo ia i te Metua (hi'o Ioane 5:36). Ua riro roa mai, to'na natura, ei mea eita e nehenehe e faataa i to To'na Metua. Ua hoê Oia e To'na metua (hi'o Ioane 17:21-22). Ua ite maitai roa Oia i hea e fariu ti'a'tu.

Ia haapuai mai To'na hi'oraa faaûru ia tatou i mua i te mau herepata no te faanavenaveraa no rapae e te faaahaharaa no roto. Ia horo'a mai te reira ia tatou i te itoito ia ore roa tatou ia otohe e ia mitimiti ho'i i te avae o te haamata'uraa. Ia faaûru te reira ia tatou ia haere e ia rave i te maitai ma te imi ore ia itehia mai e te taata e ia ore e « titau... i te mau faaturaraa o te taata » (PH&PF 121:35). E ia tauturu mai To'na hi'oraa aita e faaauraa ia haamana'o tatou e *aha* te « ture matamua... e te hau i te rahi » (Mataio 22:38). Ia ani mai vetahi ia fariihia ratou, e te faati'o ra ratou i te mau faaueraa a te Atua, ia haamana'o noa tatou e, e pîpî tatou no vai, e i hea e fariu ti'a'tu, o ta'u ia pure i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. C. S. Lewis, *The Screwtape Letters*, rev. ed. (1982), 137-38.
2. Harold B. Lee, in *Mine Errand from the Lord : Selections from the Sermons and Writings of Boyd K. Packer* (2008), 356.
3. Neal A. Maxwell, « Repentance », *Ensign*, Novema 1991, 32.
4. Jeffrey R. Holland, « The Call to Be Christlike », *Liahona*, Tiunu 2014, 35.